

رساله هلالیه

در بررسی فقهی آغاز ماه قمری

حضرت آیت الله العظمی دوزدوزانی تبریزی (مد ظله العالی)

www.ketab.ir

سرشناسه : دوزدوزانی، یدالله
 عنوان و نام پدیدآور : رساله هلالیه: در بررسی فقهی آغاز ماه قمری / آیت الله
 العظمی دوزدوزانی تبریزی، یدالله (مدظله العالی): [تحقیق] محسن دلیر.
 مشخصات نشر : قم: شرق خیال، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری : ۱۱۲ ص. ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م. ۸۰۰۰ ریال
 شابک : ۹۷۸-۹۷۸۳۷-۶۰۰-۰
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 یادداشت : چاپ قبلی: همراز قلم، ۱۳۹۲.
 موضوع : رویت هلال ماه (فقه)
 موضوع : *Sighting of the new moon
 شناسه خزانه: دلیر، محسن، ۱۳۵۴-
 ردیف ملی: ۳۵۴/۲۹۷
 زده نشانی کنگره : ۱۳۹۶/۵۹۵/۱۳/BP۱۸۸
 شماره کتابشناسی: ۴۷۳۲۱۲۱

نشر قخیال

رساله هلالیه در بررسی فقهی آغاز ماه قمری
 مؤلف: حضرت آیت الله العظمی دوزدوزانی تبریزی (مدظله العالی)
 تحقیق: محسن دلیر
 ناشر: شرق خیال
 شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
 نوبت چاپ: سوم (اول ناشر) / ۱۳۹۶
 قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۹۷۸۳۷-۶۰۰-۰
 تلفن: ۰۹۰۱۴۶۳۷۳۱۴

مراکز پخش:

قم: خیابان معلم، کوچه ۱۱، پلاک ۳۷،

دفتر حضرت آیت الله العظمی دوزدوزانی تبریزی (مدظله)

تلفن: ۳۷۷۳۳۹۷۳ - ۰۲۵

پیامک: ۵۰۰۰۲۲۴۴۸۸

www.duzdüzani.ir

telegram.me/duzdüzani_ir

instagram.com/duzdüzani_ir

فهرست

۷	پیشگفتار
۹	سخن آغازین
۱۱	پیشینه است
۱۵	شرط اتحاد فوق
۱۸	دلایل شرط نبودن اتحاد فوق
۲۳	بررسی و نقد دلیل دوم
۲۹	دلایل شرط بودن اتحاد فوق
۳۴	ثبوت اول ماه قمری با حکم حاکم شرع جامع شرایط
۳۶	دلایل قائلان به عدم نفوذ حکم حاکم
۳۸	دلایل قائلان به نفوذ حکم حاکم
۴۷	جمع بندی
۴۸	رؤیت هلال با ابزار نجومی
۵۳	استفتائات رؤیت هلال ماه
۵۴	ضمیمه
۱۰۵	منابع
۱۰۷	آثار و تالیفات

بسیگفتار

بنایه دین استی که از حضرت آیت الله العظمی حاج میرزا یدالله دوزدوزانی (مد ظله) شد، در سال ۱۳۸۱ هجری شمسی، معظم له نظریات خویش را درباره تأثیر ثبوت رؤیت هلال در یک محل بر آغاز ماه قمری در بگرمکانها نوشتند که پس از بازنویسی توسط اینجانب با نام «رساله هلالیه» به عنوان بخش سوم کتاب «نقش افق در ثبوت هلال» در سال ۱۳۸۱ شمسی به چاپ رسید.

پس از گذشت نزدیک به یک دهه از آن زمان و با توجه به پدید آمدن مسائلی نو در این موضوع و نیز طرح مسائلی دیگر در اذهان متدینان و اقشار مختلف مردم جامعه، رساله هلالیه با الحاق دو بخش جدید و به طور مستقل در سال ۱۳۹۱ شمسی به چاپ رسید و در سال ۱۳۹۴ شمسی تجدید چاپ شد.

این دو بخش شامل «رؤیت هلال با چشم مسلح و ابزارهای نجومی و تأثیر آن در آغاز ماه قمری شرعی» که معظم له حدود ده سال پیش به قلم آورده است و نیز «تأثیر حکم حاکم در ثبوت رؤیت هلال ماه و آغاز ماه قمری شرعی» که بخش هایی از درس خارج فقه

ایشان بود. این بحث را استاد گرامی نزدیک به چهل سال پیش تدریس کرده بودند که پس از ترجمه و بازنویسی به عنوان بخش آخر رساله منتشر شدند.

در سال‌های اخیر و با توجه به نایاب شدن کتاب «نقش افق در ثبوت هلال»، کمبود مجموعه‌ای شامل مقایسه افق شهرهای مختلف ایران و کشورهای همسایه که امکان تأثیررؤیت هلال در آنها بر یکدیگر وجود داشت، احساس می‌شد، از این رو، بخش دوم از کتاب مذکور با تغییرات، تصحیحات و اضافاتی به عنوان ضمیمه به رساله هلال، افزوده شد و اکنون تقدیم دوست‌داران معارف و علوم دینی می‌گردد.

امید است که این تلاش مقبول درگاه احدیت و عنایت و دعای امام عصر (ارواحنا له الفداء) تکرار گیرد.

خرداد ۱۳۹۶ شمسی مطابق با رمضان ۱۴۳۸ قمری

بسم الله الرحمن الرحيم

سخن آغازین

خیر اگر باره اینکه اتحاد افق در ثبوت هلال شرط است یا نه بسیار سؤال می شود. با اینکه این مسئله از قرن چهارم - عصر شیخ طوسی رحمته الله علیه - میان علما بحث و تبادل نظر شده، ولی در عصر ما به یکی از مسائل رایج و خالشی برانگیز مبدل شده است.

از دیگر سو کاربرد وسائل ارتباط جمعی از قبیل تلفن، نمابر، رادیو، تلویزیون و... به شدت به این مسئله دامن زده، چه بسیار زمان هایی که ثبوت رؤیت مأموران شوال زیر سؤال رفته و اختلاف آراء در این باب نقل مجالس شده است.

خود ما هم از اینکه در سی سال اخیر ماه رمضان اغلب بیست و نه روزه شده، تعجب می کنیم در حالی که بر اساس حساب های نجومی چنین وضعی بعید است.

شاید همین مطالب باعث شده جمعی در آراء خود بازنگری کنند و به این نتیجه برسند که اتحاد افق شرط نیست و اگر در یک نقطه از زمین رؤیت هلال ثابت شود، در تمام نقاط ثابت می شود، چه رؤیت در سرزمین های شرقی و چه در سرزمین های غربی باشد. همین طور این مطلب را باور کنند که اگر رؤیت با چشم مسلح

هم حاصل شود، اول ماه ثابت می شود و تصور نمایند با این برداشت و تجدید نظر می توان اختلاف را از میان برداشت و در جامعه اسلامی در یک روز عید اعلام کرد.

اما بعید است با این گونه آراء و تجدید نظرها اختلاف حل شود؛ زیرا اختلاف، مبنایی است و نمی شود آراء عده ای را بر دیگر صاحب نظران تحمیل کرد.

با توجه به درخواست بعضی از دوستان بر آن شدیم در این موضوع رساله ای مختصر و با بیانی همه فهم به نگارش در آوریم، شاید بتوانیم در راه نشر احکام اسلام به وظیفه خود عمل کنیم.

www.ketab.ir